Η λακωνική πεδιάδα περικλείεται από τα ψηλά βουνά του Ταΰγετου και του Πάρνωνα και παρέμεινε μάλλον απομονωμένη από την υπόλοιπη Πελοπόννησο σε όλη τη διάρκεια των Σκοτεινών Αιώνων. Δείγματα του θεωρούμενου τοπικού "πρωτογεωμετρικού" κεραμικού ρυθμού προέρχονται κυρίως από το ιερό του Απόλλωνα στις Αμύκλες, όπου βρέθηκαν αμέσως κάτω από ένα ΥΓ στρώμα. Φαίνεται λοιπόν πως το στυλ αυτό διατηρήθηκε τον 9ο και ως τις αρχές του 8ου αι., γεγονός που ενισχύεται από την απουσία οποιωνδήποτε σταθερών φάσεων που ν' αντιστοιχούν με την ΠΓ και ΜΓ κεραμική άλλων περιοχών.

Η απομόνωση αυτή τελειώνει λίγο πριν από το 750 π.Χ. Αρχικά συναντούμε λίγα εισηγμένα ΜΓ όστρακα και ντόπιες μιμήσεις τους, ενώ κατόπιν καθιερώνεται ένα εγχώριο ΥΓ λακωνικό στυλ, το οποίο επηρεάζεται πολύ από την αργείτικη διακόσμηση.

Από το ιερό της Ορθίας Αρτέμιδας αντλούμε τις περισσότερες πληροφορίες για τα λακωνικά χαλκά, όπου τα κατώτερα στρώματα μπορούν να χρονολογηθούν πριν από το 700 π.Χ. Οι πρωιμότερες περόνες ανήκουν σ' έναν υπογεωμετρικό τύπο με άφθονους αστραγάλους. Οι πόρπες παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία και στα κατώτερα στρώματα αφθονούν οι οκτώσχημες του βόρειου τύπου.

Μόνο στα ειδώλια διακρίνουμε κάποια στοιχεία τοπικού λακωνικού ρυθμού, που χαρακτηρίζει ιδιαίτερα τα άλογα, τα οποία έχουν μακριά πόδια που θυμίζουν τα αργείτικα, αλλά ο λαιμός τους είναι πιο κοντός, το σώμα βραχύτερο και η γενική εντύπωση πιο στεγνή και στυλιζαρισμένη.

Ένα από τα λιγοστά ανθρώπινα χάλκινα ειδώλια της γεωμετρικής Σπάρτης είναι ο καθιστός άνδρας που παίζει τον αυλό (ή πίνει). Η τεχνική του είναι πρωτόγονη (τα χέρια και τα πόδια του είναι κυλινδρικά στελέχη), αλλά το συνολικό αποτέλεσμα είναι έντονο και τρισδιάστατο.